

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

ВАЖНА ФОРМАЛНОСТ

ПРАВА МАЛИХ ДРЖАВА И НАРОДА

Кад је немачка влада упутила преко председника Сједињених Америчких Држава свој предлог о миру, она је, изгледа, а с њом и владе немачких савезница, тражила, или бар изјавила своју жељу, да се тај предлог достави владама Енглеске, Француске, Италије, Јапана и Русије. Она је, према томе, свакојачко свесно и с одређеним планом, свој предлог упутила само владама држава са пресудним значајем у решавању многих проблема овога рата, а не и владама свију зараћених држава.

С формалне стране, питање мира није само интерес Великих Сила. Оно је, исто тако, интерес и осталих зараћених држава. И Немачка је, упућујући свој предлог о миру, требала и морала, полазећи са тога гледишта, водити рачуна о свима државама у непријатељском јој табору. Али она тако није радила, јер тако није хтела радити. Она је непријатељске јој мале државе не само игнорисала, него напосто избрисала из списка европских држава. Њој је то годило, јер је, и у тој прилици, хтела да оспори свако право малих народа, и, с друге стране, да евентуално »поткусуривање каквих рачуна« са нашим великим Савезницима изврши на њихову штету, па чак и по цену њихове егзистенције.

Познато је, да је овај рат поведен у првом реду у циљу потчињавања малих држава, а примљен од наших великих Савезника под прокламованим начелом, да је њихов интерес првога реда, да се одбране и обезбеде права и слободе не само великих, него и малих народа. Мале државе, с друге стране, примиле су наметнути им рат, да би очувале своју егзистенцију. Постанак и егзистенција тих малих држава признати су били и од Немачке. Шта више, оне су с Немачком измењале и формалне објаве рата. Према томе, оне су с Немачком исто тако урат-

ном стању као и наши велики Савезници. И дужност је била Немачке, да свој предлог о миру упутити свима зараћеним државама, па, дакле, и Белгији, Португалији, Румунији и Србији.

Разумљиво је, зашто Немачка то није учинила. Нас и остале мале државе ствар не може да вређа. Али нам је необјашњиво, што су неутралне државе, првенствено Сједињене Државе и Швајцарска, колевке слободе, примиле на се дужност посредника не само Немачке, него и Турске и Бугарске. Ако су претпоставиле, да је главно измирити међусобно Велике Силе, онда оне, нису требале примити ноту другостепених чланова Централног Савеза без признања равноправности свију непријатељских им држава. Нас се то признање апсолутно ништа не тиче, нити нам је оно потребно. Али то не значи, да о томе не морају водити рачуна ни неутралне државе.

Истакнута страна овог питања није без значаја. У данашњим приликама, кад се води борба за право и слободу и малих и великих, она је чак од нарочите важности. Игнорисање малих зараћених држава, у конкретном случају значи непризнавање права, које проистиче из њиховог међународног положаја. Значи, дакле, признавање немачке догме о непотребности и сувишности малих држава. А у питању примања турске и бугарске ноте, без захтева да се нота Централног Савеза упутити свима непријатељским државама, може да значи и једну нехотичну и нежељену погрешку.

Наши велики Савезници добро су учинили, што су у свом одговору на немачки предлог нарочито истакли права малих народа и држава и конкретизирали их у поименичном побројавању својих малих Савезника; затим, што су свој одговор генералисали и, свакојачко свесно, игнорисали другостепену чланове

Централног Савеза. Они су тиме, доследни руководним принципима своје политике, одговорили нашим заједничким непријатељима равном мером и права малих истакли на степен права великих народа, чак та права истабили изнад права националних држава.

Овај гест наших великих Савезника највише је, извесно, на разумевање и прихваћање од стране неутралних држава, чији су погледи о поштовању права малих народа врло добро познати. Хоће ли он имати каква утицаја и на наше непријатеље, непоштоваоце међународних уговора и обавеза, — то је питање, на које ће дати коначан одговор свршетак овога великог рата. Мали народи иду му с вером и поуздањем у сусрет.

ПРЕДЛОЗИ МИРА

— Коментари штампе —

Берн, 21. децембра.

«Келвинше Popularzeitung» коментаришу овако одговор Савезника: «Пошто је Енглеска куша савеза, ми морамо ударити директно на енглеску трговачку и ратну флоту. Немачка је готова за мир. Али она ће извесно повећати своје захтеве, ако буде принуђена на нове жртве. Треба употребити сва борбена средства да се смртно погоди народ, који је главни виновник садашњих покоља.» (Беспримеран цинизам! уред.)

Лондон, 21. децембра.

«Морнинг Пост» пише о одговору Савезника следеће: «Савезници немају намеру, да униште немачки народ. Њихова је намера да униште његову моћ. Тиран Белгије, опустошитељ Србије и Румуније, уједнач Пољске завојевач Француске територије и пират делао је без осећаја и мора очекивати исто.»

Савезници објављују одлучно, да обећање Немачке није довољно основа за успостављање на рушеног мира. Цивилно становништво Немачке далеко је од тога да живи угодно. Оно жели страшно мир. Његови пак управљачи толико су загубили част, да им више нико не може примати реч ни потпис.»

«Пел Мел Газета» пише: «Рат се не може свршити конференцијом између противника, јер је немачка реч без вредности. Лажна обећања и тајкоња дате речи су основа немачке политике. Савезници ће учинити све напоре, да се мир успостави у тренутку, кад Немачкој буде омогућено да га наруши.»

Б Лазаревић

Са српског фронта

— Из мојих белешака —

У 19 часа Бугари су вршили контра напад и, наравно, крваво одбијени. Том приликом заробљено је 30 Бугара из 55. пука.

Четрнаестог октобра осванула је св. Петка са кишом. У 8 сах. отпочела је јака кановада на фронту Чуке, гребену код окуке Црне и Кенали. Нарочито је јака борба била код Моравана, на гребену, према долини Црне, ка битолској мочари.

Око 9 сах. киша је престала. Видик је доста чист. На нашем фронту, према Н. бригади, артиљериска кановада и слабо пуцкање пушака и митраљеза из ровова. На левом крилу води се јака борба у правцу села Калине. Артиљериска ватра је тако јака, да се поједини пуцњи не разликују. Све се слило у грмљавину, од пралике онако, као кад се каква велика непогода приближава. Коса коју ја видам, заклања ми главне положаје борбе. На гребену, који се види, а која се пружа, својом узвишеном, у висини Батоља, види се неко камење. Њих туче јака артиљериска противничка ватра. По јачини ватре, изгледа, да је непријатељ добио појачање у артиљерији.

Двапут су наши истрчавали из ровова ка ивици гребена и опет повраћали натраг. Борба је на тим положајима, трајала цео дан и преко ноћ.

Сутрадан савнао сам, да је на том фронту било великих успеха. Али пошто сам ја поставио себи као принцип, да не уносим у своје белешке оно што сам чуо или што ми неко казао, но само оно што видим — то о томе нећу ништа говорити.

Ја се трудим, да оно што видим што верније представим својим читаоцима. Ја врло добро осећам, да ми то не успада за руком онако како бих ја хтео. То је с тога, што је сваки дан толико пун догађаја и утисака, да би о њима требало писати књигу.

Најзад, ја сам на фронту прве Н. бригаде, а у непосредном додиру са Н. пуком, који је главни објект ових белешака. Све друго помињем само узгред и у толико, у колико сам у стању сам да видим.

Чини ми се, да је, на овом месту, згодно да напоменем и то, да ја, помињући пукове и места подлогаја, пишем увек после свршених догађаја. Ја знам колико је осетљива наша војна цензура, те нећу да пишем о ономе што би нашим операцијама шкодило.

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Овтих огласи 0,20 фран. од петогатог реда, већи огласи по погодби. Новац се подлаже државним комесарима и дипломатским воступништвима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слаати преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стан редакције Котомбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције «Друштва грчке штампе» улица Булгароктоа бр. 5, близу главне поште.

Ноћас, између 16. и 17. на нашем фронту, Бугари су местимично нападали. Из нашег оделења рањен је лако у врат и поручник бомбаш Чичевић. Преврћен јутрос на преврћалишту, вратио се окмах на положаје.

Пошао сам на преврћалиште, да видим: има ли рањеника од ноћас? — Неко ме викну. »Зове вас поруч. Станојло, овамо у шатору« — рече ми један војник.

Свртах. У шатору лежи мој стари познаник, Крајинац, репоручник Станојло Стевановић, аем. из Смедовца, окр. крајинског. Врат му завијен.

Чај, бре, брзо га чича Ђоку, виче Станојло посланом... Огре боше ме пси. Ово је девета рана. Још мало па да ме закоље као пиле... Дај ми руку да се подигнем мало... Бресе... боли, дете м... мршти се Станојло продужујући свој монолог: Изабрао ја са мојим митраљезима напред у бугарске ровове. Кажем ја команданту — ама напустили их Бугари... дај ми дозволу да их ја поседнем са мојим митраљезима и људима... Али, шта ћеш — лево, десно немам никога, а ноћ, помрчина... Бојим се навалиће на мене. Вичем ја колико могу: батљов, лево крило, напред!..

Оно што је — ту је, око мене, неколико људи... Куд је лево, ту је и десно крило... Кад око 3 сах., јутрос, мене цап — куршум или парче од бомбе у врат... Ето дођох, да вдем код доктора Косте да ми извади ову пуштину из врата... завршава Станојло.

Ја рекох: «завршава», али то није тачно. Станојлови причама нема свршетка. Док сам ја пио чај, киша је пуцкарала по шаторским крилима, а Станојло је непрестано причао мрштећи се кад би се заборавио да покретом главе да виче зрава својој причи...

Одосмо на преврћалиште. Др. Коста прегледа рану, узне пинцету и забоду је у отвор раме. Док је тражио по рани парче Станојло се мрштило и грчило, знојио од болова... Чекај докторе, да се мало одморим... Иди бре, чича Ђоко немој да ме гледаш... Ја бих викнуо, али ме срмота од тебе — говорио је Станојло задувањ као да иде уз брдо.

Те ноћи Бугари су вршили у зору контра напад. Наши су се повукли врло мало. Станојлови митраљези остали су на напуштеном положају. Али ватра митраљеза III оделења није дозвољала Бугарима да се приближе митраљезима. Простор пред митраљезима покривен је димом.

Митраљеви су пред вече спашени. Ровови су повраћени.

У овој борби нарочито се истакао редов првог батаљона Јон Тромковић из Тепле окр. тимоци. Он је пред стрелачким стројем извршио напрег, сам. Дошао до једне стене, он је ту, с противне стране од стене, затекао десетину Бугара. Оатрчавајући стену, он је бацао бомбе, бранио се пушком и успео најзад, да се правилно и читав извуче из клопке.

На једном месту казао сам, у овим бележницама, да је данашња борба, како по начину тако и по средствима, различита од досадашњих. То нарочито важи за ове

борбе на Чукама. Конфигурација земљишта потпуно одговара називу Чуке. Цео овај конгломерат каменитих чука и чукица, састављају огромне стене посејане на све стране. Ове стене служе као природни заклони, који омогућавају нападачима приближавање, а браниоцима одбрану. Није никакво чудо, што се овде води борба око заузимања појединих стена или групе камена. Није ретко, да су противници на 2, 3, 4 корака око појединих камена. Ту се довикују, грче, псују и најчешће заробљавају.

— Наставиће се —

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —

Солун, 21. децембра

У току јучерашњег дана обична канонада сем у зони Битоља где је артиљеријска борба била интензивна. Западно од Преспанског језера одбијене су непријатељске извиђачке.

Француски коминике

Париз, 21. децембра.

Јака артиљеријска борба на сектору Хардомон Безонво. Неколико сукоба између патрола у шуми Л'Претр и у области Јури.

Италијански коминике

Рим, 21. дец.

Наша је артиљерија бомбардовала непријатељске линије и саобраћај у области Кастананице, проузрокована је експлозија једног деоба муниције на једном платоу код Карва.

Непријатељске батерије тукле су Гораци, и причиниле само материјалне штете.

Непријатељски аероплани лете су над брежуљком Сете Комуни, у долини Зугане и на Карсу. Један аероплан погођен нашим ирашном морао се брзо спусти у непријатељске линије.

Румунски коминике

Јаш, 21. децембра.

Фронт у Молдавији. — Непријатељски су се напади наставили врло жучно у долинама Ојгуза и Казине. Наше трупе чувају своје положаје. При крају долине Сушце, наше су трупе извршиле против напада на непријатеља потисла га и причиниле огромне губитке. Заробиле су много војника и једно митралеско одељење.

У долини Путне и у долини Забоје, непријатељски су напади остали безуспешни.

Фронт у Влашкој. — На крајњем десном крају у планинским областима непријатељске су патроле разјурена на Југу. Непријатељ је нападао центар и лево крило наших положаја. Наше су трупе извршиле против напада и потисле га у равницу. Многобројни непријатељски јаки напади у правцу Чорасте на реци Рајник Верде одбијени су. Непријатељ је претрпео велике губитке.

На фронту у Добруци наше су трупе одбиле два силна непријатељска напада који су били управљени ка области Гречи.

На осталом фронту омање акције.

Руски коминике

Петроград, 21. дец.

Западни фронт. — У области Плошнице, јужно од Пинска одбијени су непријатељски напади.

Румунски фронт. — Непријатељска напади северно и јужно од реке Казиву одбијени су. Непријатељски напади на висове северо-западно од станице Годан одбијени су.

Петроград, 21. децембра (додвије)

Непријатељ је вршио омање нападе на разним тачкама фронта али је био свуда одбијен. Аустријски напади код села Котумбе коштали су непријатеља врло много.

Румунски фронт. — Румуни задржавају непријатеља на реци Казини. Непријатељ наставља своје напредовање у области Андреку-Дејкос.

На фронту у Добруци руски су се одређи повукли на нове положаје.

Енглески коминике

Лондон, 21. дец.

Једна јака непријатељска патрола допрла је до наших ровова источно од Вериела али је била одбијена и изгубила половину од својих војника.

Под заштитом артиљеријске ватре једна немачка патрола од 40 војника покушала је да се приближи претпрошле ноћи нашим линијама северно од Ипра. Неколико су војника успела да допру до рова али су одмах потиснути. Било је врло много убијених.

Велика артиљеријска борба у току јучерашњег дана на разним тачкама фронта између Соме и Анкра и источно од Иреса. Наша је артиљерија тукла врло успешно немачке батерије. Бомбардовали смо такође непријатељске положаје у близини Нешапела и Арманџера.

Савезнички авијатичарски подвизи

Лондон, 21. децембра.

Војни савезнички часовиси о операцијама у 1916. године износи да су савезнички аероплани од 1. јануара до 20. децембра извршили најмање 750 бомбардовања.

Француска је извршила 250, Енглеска 280 а 174 бомбардовања извршила је савезничка војска на солунском фронту.

Оборени су 900 немачких аероплана. Француски авијатичари оборали су 531 а енглески 291 непријатељски аероплан.

Потопљене лађе

Лондон, 21. децембра.

Норвешке лађе „Кармога“, „Мустренд“, Верзе“ и шведска „Мереџа“ потопљене су.

Сумаренички рат

Лондон, 21. децембра.

Норвешка лађа „Тирае“ потопљена је. Спашено је 13 људи посаде и искрцано у једно енглеско пристаниште. Потопљена је исто тако енглеска једрилица „Хара Ад-ис“. Осим тога потопљене су норвешка лађа „Херо“ и енглеска „Ајксли.“

Непријатељске снаге

Лондон, 21. децембра

Према обавештењима из Берлина, аустро-немачки генералштаб је овако распоредио војне снаге на фронтовима:

Западни фронт 128 дивизија, састављених искључиво из Немца.

Руски фронт: — 106 дивизија, од којих је 65 немачких, 39 аустријских и 2 турске.

Румунски фронт: 20 дивизија, од којих је 12 немачких, 11 аустријских, 4 бугарске и 2 турске.

Македонски фронт: 12 дивизија, од којих су 2 немачке, 8 бугарских и 1 турска.

Талијански и албански фронт: 33 дивизије, све аустријске.

Работ главне италијанске команд

Рим, 21. децембра

Главна италијанска команда публикује један реви војних операција за време 1916. год. Треба истаћи да се офанзивна вредност италијанске војске повећавала стално. Само на фронту Соче Италијани су заробили од августа до децембра месеца 42.000 војника, запленили 60 топова и 200 митраљева. Трупе, и поред разноврсних препрека, напредују стално. Генерал је Кадорна још стојно испунио своју велику дужност према закону, чији пример окуражава војнике.

Главна команда изражава уверене да ће се у години која наступа одиграти догађаји који ће бити крунисани успехом и који ће бити одлучни.

Потопљене норвешке лађе

Лондон, 21. децембра

Јављају званично, да су у току 1916. године немачки сумарени потопили у разним морима 272 норвешка пароброа, чија укупна тонажа износи 369.000 тона.

НЕМАЧКА КРАЈНОСТ

Узимање злочинаца под заставу

Амстердам, 21. дец

Један декрет, објављен у Берлину наређује пуштање у слободу свих немачких злочинаца и криваца, који су у тамницама од времена мира и њихово увршење у редове немачке војске. Ова злочинца употребиће се за разне службе.

Холандски листови предају знатну важност факту, што је Немачка у потпуној оскудици у људима била принуђена да узме робљање у војску.

Лондон, 21. дец.

„Тајмзс“ дописник у Амстердаму држи, да ће позав разних злочинаца под заставу, дати Немачкој од прилика 50.000 нових регрута.

Војни биланс

— Преглед операција —

Париз, 21. дец.

Војна хроника о војним операцијама у 1916. год. износи: >Разбијање француског фронта и заузеће Вердена били су велики објективни немачки у 1916. години, као што је уништење Руса 1915 године била главна намера Немца. Требало је тући француску војску пре него што се енглеска војска спреми и затим наступити мир Француској.

Пораз овог плана је потпуни. Верден је био велики неуспех за Немце. Французи су поново повратили тврђаве Дуомон и Во, утврђења Хардомон и Безонво и заробиле само на верденском фронту 26.660 војника.

У првој немачкој офанзиве, која је хтела да прикује француске трупе на Вердену, ми смо, удружени са Енглезима, напали на Сома.

Немци су располагали са 90 дивизија од којих су 26 два пута ангажоване у нападу и једна три пута.

Енглеско-француска су трупе заузеле наше од 50 села, заробиле 105.000 војника и заплениле 150 тешких топова, 200 пољских и 1500 митраљева.

Немци су посматрали источни фронт као решавајући фронт у 1916 год. Због тога је највећи део немачке војске ту сконцентрисани (128 — 130 дивизија).

Војни критичар сматра заузеће Гораци од Италијана... Крајем и 52000 војника и конвентује појаву на ратној погорници руских армија, са којима је главни немачки штаб мислио да је рачунао за 1916. год. Заузеће целе Буковине, једног дела Галиције, заробљавање 400.000 хиљада војника, заузеће Битоља од стране савезничке војске, руско надзирање у Јерменској и тешке околности у којима је се Немачка изналазила позивајући Турке у помоћ да се боре на европским фронтовима, уместо да их помаже како би могли обављати њихове амбације.....

Пророчанство г-ђе Де Теб

Париз, 21. децембра

Листови објављују пророчанство г-ђе Де Теб која је у току

ФЕЉТОН

БИТОЉАЦ НА ОСУСТВУ

У 3. чети 2. батаљона Н. пука, налази се Македонец каплар, Тодор Дамчевић, родом из непосредне околине Битоља. Одмах по паду Битоља, каплар Тодор је замолио за осуство и, пошто је он то својим досадашњим владањем у чети заслужно, осуство му је дато. Колико среће, колико блаженства се огледало на његовом препаљеном лицу! Али пажљивом оку није могло немаћи и да не примети да је то блаженство помешано с тугом: да ли ће их наћи све живе и здраве код куће. Отишао је на осуство праћен завидљивим погледима о станах војника, његових ратних другова, која су му предали из-

весну сумицу првкупљенах до броволних прелога, што ће му послужити као трошак до куће.

Кад се вратио са осуства дозвао сам к себи каплара Тодора, јер ме је необично интересовало, да дознам како се провео а и то да од очевизца дознам неке појединости о привликама у заузетом Битољу. Тодор ми је исприча следеће:

„Из чете сам отишао право у Луковски штаб где сам примио објаву. Ту су ми благајник, интендант и још неки из штаба, дали по мало новца и пожелели ми срећан пут. Примивши објаву прокужио сам пут за Битољ. Сретали су ме многи наши вој-

ници и питали: где идеш? Када сам им одговарао да идем кући, на осуство, нису ми веровали али ни ја нисам имао времена да их о том уверавам, већ сам даље ишао — како ишао — дете! У варош је владала необична тишина — нигде живе грађанске душе на улици, ни први некадашњим даво осветљеном и пуном живота Битољу. Идем врло добро познатом ми улцом и добро знам да сам сваким кораком ближе својој кући. Мисли ми се армају по глави: једна оде, друга дође, једна ми мисао испуни срце милом, друга га следи и ја се сав наврштим Наједан пут рој мисли појури ми у глави, срце ми јаче заигра... ја сам био пред својом кућом. Стајао сам ту неко извесно време непомичан, не прекузајући ништа. Најзад пошто сам се довољно прибрао, приђем

и закуцам на капију. Звук се разлиже кроз ноћ исто онако као што се пре две године разлигао, али оно чему је он био намењен, не дође као што је пре долазило. Наиме, нико ми не одговора на куцање. Пројури ми кроз главу мисао, да их нису Бугари одвели?

Лушнем још једном... Ништа. Са зебњом око срца оставам се лупања и пођем кући мога брата Ђорђа Лушаем на капију, брат ми изађе али врло неповерљиво. Развајала је нас само капија. Ах, замислите, колико ми је тога тренутка било тешко, кад сам своје рођеном брату морао доказивати да сам ја његов брат Тошо и да сам пуштен на осуство итд. Пошто сам га најзад уверио он ме пушта у авлију а затим неколико загрљаја, неколико братских пољубаца и неколико питања кроз сузе упућених

а којих се сад не сећам, и ми уђосмо у кућу. Остатак ноћи провео сам у разговору са братом, од кога сам дознао да су ми и остали живи и здрави и само од страха од Бугара нису ми смели да отворе. Ту се договоримо да сутра дан пођемо заједно мојој кући, те да их у виду једне шале изненадемо, јер ми брат рече да сам се ја много изменио и да ме неће лако познати.

Сутрадан пођемо тамо али ја видим да не видимо тамо где сам ја синоћ лупао, тамо где је моја кућа била. Одмах приметим брату а он се насмеја и рече ми: Нису они сад тамо. Морали су да избегну и да се преселе у туђу кућу, само да би били даље од додара са Бугарима. И заста ми одосмо у са свим трећу улицу и уђосмо у једну авлију.

предсказала смрт Франца Јосифа.
Госпођа Де Теб тврди да ће се рат завршити јуна месеца победом Споразума.
Победа ће бити каже она — деснаивна.
Немачка ће бити кажњена страшном глађу и унутрашњим размирицама. Немачка ће се царевина срушити а Хоенцолерни ће исчезнути. Кајзер ће изгуби

ти живот. Остали немачки управљачи испаштаће њихове злочине јер ће бити приморани да врше самоубиства, биће мучки убијени и руинирани.
Аустроја, одвојено од Маџарске постаће центар једне нове конфедерације, али Хабсбуршке династије не остаће.
Турци ће бити протерани из Европе.

на једну групу од 12 ученика. Убавештења и упис: 32 улица Принца Николе (Бејаз Кула) од 10 час. пре подне до 12 час., и у самој школи од 4 и по час. по подне.
Часови засебни.

Румунија, о будућим операцијама руско-румунске војске.

тем на бр поште 4.
— Госп. Аци Данаћу, Женева. Молим известите ме да ли сте добили какав одговор доданава од мојих. Унапред благодарим и поздравља вас Душан Ђ. Шабљиче, пошта 999.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Вилсонова друга нота.

Телеграфину из Њујорка: «Ворлд» демантује, да је Вилсон одлучио да упути зараћеним странама другу ноту, у којој ће дати извесна објашњења своје прве ноте о миру.

Скандинавска нота.

Према вестима из Париза, јуче су скандинавски посланици предали г. Брџану колективну ноту, којом потврђују корак председника Вилсона.

Америчко-мексикански сукоб.

Према вестима из Њујорка, одговор генерала Каранце влади Сједињених Држава помрљав је. Услед тога је омогућено настављање седница америчко-мексиканске комисије.

40 милиона штете.

Према вестима из Њујорка, америчка осигуравајућа поморска друштва изгубила су у току последња три месеца услед интензивног сумарског рата 40 милиона франака.

Француске финансије.

Из Париза јављају: «Експресион Финансијер» објављује статистику главних француских вредности крајем 1916. године. Готово све вредности су знатно скочиле. То важи уопште за сва друштва, а не само за ратна, као нар. металургијска. Тако су вредности «Банк де Франс» за годину дана скочиле за 580 франака, «Банк де Пари» за 180 франака и т. д.

Смрт г-ђе де Теб.

Из Париза јављају: г-ђа де Теб, чувена хероинкиња, чаја су пророчанства изазивала велико интересовање. Умрла је на своје пољском добру у околини Орлеана. Она је била врло позната и занимљива фигура у Паризу. Најугледнији људи, међу овима и владари посећивали су њен са-

лов, да би сазнали своју судбину. Она је почетком сваке године објављивала своја предвиђања за ту годину. Умрла је у 72 години. Правим именом звала се Ана Савињи.
У данашњем броју доносимо њено последње пророчанство.

Ухапшена Саксонска принцеза.

Талијански листови јављају да је Саксонска принцеза Лујза, бивша супругу Тозелијева ухапшена већ одавно у Белгији и пре дата саксонском краљу, који ју је затворио у једном манастиру.

Званично именовање

Из Лондона званично јављају да је гроф од Гранвилла, саветник британске амбаскаде у Паризу наименован за представника британске владе код провизорне владе г. Вензедоса у Солуну са титулом дипломатског агента.

Парастос.

Нашем милон и никад непрежаленом јединцу Живојину — «Нуде» даваћемо шесто месечни парастос, у четвртак 22. ов. мес. у 10 сати пре подне, на грчком гробљу званом «Вангелистра» до каменог мајдана. Тужни и за навек ожалостњени родитељи Весиља и Милан Радосављевић поручник — иницијал.

Часови из француског и енглеског језика.

У локалу основне школе у улици Константин Палеолог број 82 која нам је уступљена љубавношћу г. министра просвете, г. г. Пиера Бодри и Едертон Деквартс директори школе француско енглеске у Атини почеће од среде 3. јануара давати часове из енглеског и француског за младике која желе да уче те језике. Метода добра, практична и брза. Цена часова: 10 дрх. месечно

Благодарност.

Приложили Одбору за дочек рањеника у Водену:

Г. Антоновије Ј. Гоцевић студент права 10 драхми и 10 ден.
Г. Даматрије Поповић учитељ из Чучера 5 драхми.

Г. Вучко Милековић командир артиљерац 5 драхми за здравље своје деце.

Г. Иван С. Јовановић коњич. мајор 50 драхми за покој душе погинулог му друга Рад. Панчића пешад. мајора.

Г. Михајло Томић редов. пешак из Пирета 20 драхми о својој слави св. Николи и за здравље и дуг живот своје фамилије.

Одбор за дочек рањеника у Водену и овим путем благодарим дародавцима у име рањеника.

Из канцеларије одбора за дочек рањеника 16. дец. Бр. 124, 125, 126, 127, 128, 129. Воден.

Краљ. Срп. Ген. Консулату у Солуну приложили је госпођа Софија Сурудићка 100 драхми као свој дар Српском Црвеном Крсту. Генерални Консулат изјављује јој и овим путем своју благодарност на лепој најљуби коју је указала овој српској хуманој установи.

Из канцеларије Ген. Консулата у Солуну, бр. 3560.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 21. децембра.
20. децембра није било важних догађаја.

Погопљене лађе

Лондон, 21. дец.
Немачки су сумарски потопили јуче две норвешке лађе, једну руску, две грчке и две француске једрањавице.

Брусиллов у румунском главном штабу

Париз, 21. децембра.
Један телеграм из Петрограда јавља да је генерал Брусиллов отпутовао у румунску врховну команду у циљу да се споразуме са краљем и генералом Бертолом шефом војне француске мисије у

ПОШТА

За Србију

— Драгомир Панајотовић бригајник, извештава своју жену Драгињу у Краљеву, да је здрав. Како је са њом и примали новац која јој редовно шаље. Да се јави на број поште 24.

— Душан Ђ. Коости Шабљиче, Лесковца, јавља својима да је здрав и моли да га известе како су код куће и шта је са Алексом. Одговор преко Црв. Крста пошта 999.

— Михајло Т. Јовановић — Катајњаски из Лесковца, округ врањски, јавља својима да је здрав са зет Душаном и моли за извештај о својима и о Мроки. Одговор преко Црв. Крста на пошту 603.

— Апа Илић наредник јавља Мати Илићу управ. поште у Ужиче да је здрав као и брат Заре шумар и син му Чедо, која су у Француској. Моли за извештај о својима преко Црв. Крста на пошту 4.

— Милутин Неколић из Владотина јавља својима да је здрав и моли за извештај о њима као и шта је са братом Костом. Одговор истим путем на пошту 999.

— Илија Недељковић из Мрштана, ср. лесковач. окр. врањски јавља својима да је здрав са кум Здравком и Алексом Петровићем и моли за извештај о својима, о Јовану Стојановићу и Милану. Одговор истим путем на пошту 999.

— Љуба Стојановић шумар из Лесковца, ср. лесковачки окр. врањски, јавља се да је здрав и моли за извештај о својима преко Црв. Крста на пошту 4.

— Глигорје Станковић «Младиче» из Лесковца, ср. лесковач. окр. врањски, јавља Тошка баба Милединој, Поп Тошкина маля, да је здрав и моли за одговор како су код куће. Одговор истим путем на пошту бр. 4.

— Сава Катаић из Лесковца јавља својима да је здрав и моли да га известе како су код куће и да ли рађа радн. Одговор истим путем.

— Даматрије Павловић наредник из Лесковца јавља да је здрав и моли за извештај како су код куће. Одговор истим пу-

Изјаве нам мајка у сусрет. Ја сам се узбуђио и чекам да Ђорђе почне први. После обичног поздрава Ђорђе рече:

«Ево, довео сам једног нашег војника, ако може да се код вас смести за дан два?»

«Бога ми, Ђорђе ти сам знаш да смо овде у туђој кући, једва и ми можемо да станемо овде», рече моја мајка готово сажаљивим погледом. Видим не познаје ме.

Погледах у Ђорђа, он погледа у мене, придох један корак ближе мајци и узвикнух:

«Мајко, ја сам твој син Тошо». Она се загледа боље у мене, са лица јој се движе као нека копрена туга, усне јој задрхташе и: «Сине јеси ли жив? Мајка те не познаје», и сан је у загрљају имао мајку, мајка је имала сина. Кад смо се раставили очи су нам

биле пуне суза радости. Зато време беху ми изашли браћа и сестре и сад настаде једно опште грљење и љубљење, јер од велике радости они су се и из међу себе грлили и љубили...

Свечанијег тренутка нисам имао у животу... За тренутак ми је изгледало као да сам свој задатак завршио, видео сам своју кућу ослобођену, видео сам све своје ослобођене и изгледало ми је, кажем, да је моја улога завршена. Али, одмах се сетих, да нисам само ја радио на ослобођењу моје куће, већ да је на томе радела цела наша војска. Осетих на себи оне завидне погледе, којим су ме моји другови испратили на осуство и сетих се да и они жуде да своје куће виде ослобођене и да ће моја улога бити савршена тек кад цело Српство

видим ослобођено. И издржавши осуство, ево дошао сам опет у своју чету, да са много више воље и енергије продужим борбу за ослобођење целог Српства. Ето, то отприлике, ми је рекао каплар Дамчевић.

Љуб. А. Павловић
актив наредник

САОПШТЕЊА

— Влада Лазвић, наставник гимназије из Крагујевца, да се јави Владимиру Комесарима у Солуну, ради извесног саопштења. Из Канцеларије Владених Комесара бр. 2617.

— Трпко Лазаревић, учитељ, да престане Владених Комесарима ради потребног саопштења по његовој молби. Бр. 2619.

Позивају се да дођу у канцеларију Владених Комесара, ради пријема својих писма приспо-

них из Србије следећа господи: Милорад Миловићевић начел. ср. преспањског; Милорад Миловићевић нач. средњ; Драгољуб Кошуткић нач. ср.; Милан Ж. Цветковић секр. начел. топиљач; Тихомир Денић чл. кварта гр. Скопља; Малиша Тадић, Радомир Милошевић, Боривоје Трифуковић, Милорад Стојановић, Божићар М. Николић, Милево Радосављевић, Михајло Варбуловић, Милорад Стојановић, Радомир Милошевић, Даматрије Богдановић, Милан Стојановић сви поштом писари; Стајимир Свиљарковић општ. деловођа; Александр Југовић ср. писар; Милан Стојановић писар упр. вар. Београда и Драгољуб Радовић практикант.

Петар Максимовић п.поручник извештава свога брата Симу М. Марковића поручника да је дошао из Француске и моли га да му се јави на хотел Либерте.

Милорад М. Лазаревић п.поручник Макра моли да му се јаве

Апотека и дрогерија ЦЕНТРАЛ ИСАН КУЊО

Ул. Вензедос број 84.
Велики депо апотекарских артикала.
Све врсте фотографских артикала.
Одлично развијене плоча за 24 часа.
Мрачна комора на расположењу аматера. 10—15

Војаслав Ђ. Лазаревић каплар, Миливоје и Милован Лазаревић обавезници да се одмах јаве.

— Милутин Симоновић редов из села Доње Каменице да се јави оцу Милану Милићу пошта број IV.

— Боривоје Костић, њак наредник нека се одмах јави своје страцу.

— Костантина Н. Томића њак наредника извештава ујак Коста М. Јовановић, да је добио оригиналну карту од Каје из Обреновца. Јавља да су здраво и пита за њега и Пуртића. Нека се јави на пошту бр 414.

— Михајло Нерадић и Ђорђе Биба да дођу код сестре Калине ради регулисања плате.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 левта и 1 драхме

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Атлас“ кински „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

137—

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — шпартана и нешпартана. Коверти, Упијајућа хартија;

ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампање књига и новина, бела и у боји, равне каквоће.

ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величине и боје, за лакша и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАКА КОВО

СПРОТУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутлија и за погез књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штампање посетница у вандредно лепим мустрама.

МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксиденц.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ
24—60

СИНОВИ Г. А. ГРЕГА И К^О ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Потамантерије, чарапа, бижутерије, марица, чинија, панталоне, платна, мушета. Паркоких артикала, женске конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Квни	Дин.	1.—
„	Губек	„	0.80
„	Јаки	„	0.65
„	Афро	„	0.50

112—

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помадне робе

МЕРКАДО ЈЕСИА

улица Венизелос бр. 81.

Прасцеде су огромне количине МЕКИНТОША за гооподу и дамо, за г. г. пешадјерске и коњичке офицере

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских налета-а од плиша, штофа и т. д. најелегантнијих крој по последњој париској моди.

Ове недеље приредили штофови за костиме, велике ширине од шевота, лабардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 54—

ВЕЗУВИО

ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА

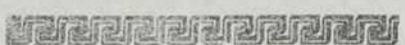
са везувске лаве

— КЉУЧА КРВ КО ЛАВА —

ЦРНО И БЕЛО

у бурадима и на крчму, у магацину Праклијева улица бр. 7—соквачи.

Дрогерија Гуслар

ПРОДАЈА ВИНА

РАДЊА

М. ПОЛИЧЕВИЋ И КОМП.

добила је велику количину талијанских вина, као: Марсала, Барбарато, Везув и бело Де паста. Продаја у флашама по умереним ценама.

Магацин се налази на кеју до Франц. Генерал-Штаба. 14

Стовариште

израђеног дувана, цигара и цигарета

Ј. БАСТОС

Чист Хава Екстра Фина

Ставља на видње својој поштованој војној индустрији да је француска дувана кућа Ј. Бастос отворила стовариште цигара и цигарета у белым пакетицама, чиста Хавава, нарочито за господу офицере, као и у плавим и ружичастим пакетицама.

Стовариште се налази у улици Победе (Ники) Бр. 39.

Продаја искључиво само за војнике савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно. 28—30

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње левети. — Управник болнице за заразне болести

Према сваког дана од 11—12 часа и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану улица престоло, наследника Ђорђа бр. 85 — у поредици са булеваром краља Константина

Поткожно убризгавање Нео-салварвана као и новог француског препарата „Galyl“ промену сифилиса. 48—

Атинска Банка

има част известити публику, офицере и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у једној улици која чини угао са „Грчком Народном Банком“ и према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе тежиште новца њиховим порезима у Француској, Алжиру, Гвинеји, Русији, Кореји и свим француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у ливеним европским Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима земљама Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Осим тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ прихватила је на себе депоновање новчаних прихода који су му намењени.

За српски Божић РЕСТОРАЦИЈА БЕОГРАД

Морско пристаниште (Неј) Никас 35

За ову седмицу биће и посних јела а нарочито за Тупин и Бадњи дан:

Аласка чорба, чорбаст посан пасуљ, маринат од јегуље, шаран ђувеч, риба на жару, резанце са орасима, пита са орасима, пребранац пасуљ.

За Божић првог, другог и трећег дана, нарочито биће поред великог избора српских јела још и Сарма од киселог купуса са сланином, Подварак од кисела купуса, Српски купус са сланиницом. Чисто природно вино Талијанско и Грчко.

За сваки дан: Тевачећи, гулаш, ђулбастеје, пиктије и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику.

Јела чисто српска са свињском машу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Ресторан располаже чистим природним вином.

Ђира К Васић, трг., београђанин,

Васа Златаревић, ресторатер.

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

◆◆◆ БЕОГРАД ◆◆◆

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где ће се кувати само српска јела првога реда, јер смо за радњу узели Српкињу куварицу.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

Куваћемо чисту српску каву,

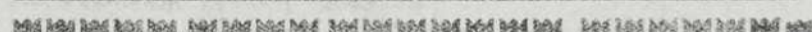
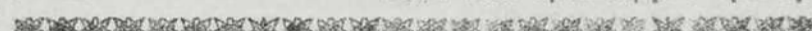
Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин

Васа Златаревић, ресторатер.

9—20

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушете само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

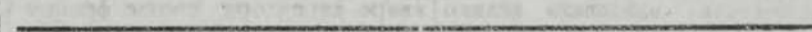
КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најунусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА МУЛЕ. 68—90

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на кеју до беоковна „Пате“ (средњег).

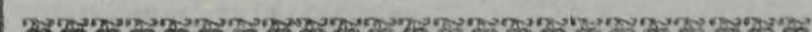
Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштанским упутницама у свима монетама.

Уз сваку пошључку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Према новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 68— УПРАВА

Најбоље и најунусније су

Улица Франк 31 68— —2 Солун.